

Цей збірник виходить у світ із великим запізненням, за що редколегія вибачається перед авторами і читачами. Планувалося, що основу даного випуску становитимуть матеріали міжнародного симпозіуму, який відбувся в Харкові 2004 р. й був присвячений сучасній історіографії Переяславської ради 1654 р. Організатором симпозіуму виступив Східний інститут українознавства ім. Ковальських, а його учасниками стали відомі фахівці з різних країн, включаючи Україну (А. Бойко, В. Брехуненко, Я. Дашкевич, Ю. Мицик, В. Щербак, Н. Яковенко), Польщу (К. Петкевич) та Росію (Т. Яковлева (Таїрова)). На мій превеликий жаль, цифровий аудіозапис цікавої дискусії, що відбулася під час засідання, виявився пошкодженим; відновити його, незважаючи на тривалі зусилля, не пощастило.

Тож було вирішено обмежитися публікацією лише доповідей, представлених учасниками симпозіуму, об'єднавши їх із матеріалами нашого наступного симпозіуму під назвою «Регіональні «столиці» України в пошуках нової ідентичності», що відбувся 2006 р. за участю молодих дослідників із Донецька (О. Міхеєва, Т. Єрескова), Києва (Р. Комаров, Л. Малес), Львова (С. Дяк), Сімферополя (М. Ніколко), Харкова (О. Мусієздов). Цього разу ми свідомо вирішили обійтися без публікації дискусії, натомість доповнити зібрані матеріали близькою до тематики попереднього симпозіуму аналітичною статтею Зенона Когута. До того ж завдяки Романові Шпорлюку, Богданові Галю та перекладачу Й.-Х. Енгеля, Євгенові Ходуну, виявилось можливим добре представити традиційну для збірника рубрику *Ad fontes!* Сподіваємося, читач зможе її належно оцінити.

Усупереч сумнівам, які виникли в деяких членів редколегії з приводу доцільності об'єднання в одному випуску матеріалів двох різних за проблематикою симпозіумів, виявилось, що їхні теми чудово доповнюють одна одну, і не лише за Текстом, а й за Контекстом. Принаймні вони хоча б частково відтворюють не лише «вічні» проблеми української історії (як-от: Україна — Росія — Польща, нація — держава — регіон), а й дозволяють пригадати напружену інтелектуальну та суспільно-політичну атмосферу в країні, коли, здавалося, ми були свідками народження українського громадянського суспільства. Контраст із днем сьогоднішнім, схоже, не потребує жодних коментарів.

Напевне, ті, хто вже знайомий зі збірником, зауважать, що в його вихідних даних не згадується науково-видавничий осередок «Критики». Хоча запевнити всіх, кому це може бути цікаво, що за цим фактом не стоять ідейні чи персональні розбіжності. Ми продовжуємо вважати себе частиною того інтелектуального напрямку, який репрезентують близькі нам за орієнтацією наукові видання на пострадянському просторі, серед яких «Критика» зберігає лідерські позиції. Прихід до роботи над збірником «Схід/Захід» молодих талановитих дослідників, чий імена можна бачити в складі його оновленої редколегії та робочої групи, лише підтверджує сказане.